

Vlaamse Juristenvereniging

Deze bijdrage werd door de Vlaamse Juristenvereniging geselecteerd en valt buiten de redactionele verantwoordelijkheid van het Rechtskundig Weekblad

De binaire jurist

Over de wijze waarop het recht omgaat met de informatica, zijn al hele bibliotheken bij elkaar geschreven. Sterker nog, het informaticarecht heeft zich inmiddels ontwikkeld tot een volwaardige kamer in het ruime huis van Themis.

De relatie tussen recht en informatica is echter hoegenaamd geen eenrichtingsverkeer. Ook in zijn dagelijks functioneren wordt de jurist elke dag opnieuw geconfronteerd met de verworvenheden van de (af-?)god Computerius en de haast onbegrensde mogelijkheden die zij ons bieden. Over de tijden toen een tikfout onverbidde-lijk leidde tot het opnieuw tikken van een brief, doen we vandaag lacherig. Maar velen van ons hebben nog het pre-internettijdperk van nabij gekend. Met revolutionaire ideeën, zoals het onvermijdelijke verdwijnen van papieren informatiedragers of de geboorte van het *paperless office* bleek het bij nader toezien niet zo'n vaart te lopen, maar niemand kan ontkennen dat de opkomst van de informatica ook ons functioneren als jurist fundamenteel heeft veranderd.

Het meest klassieke voorbeeld is natuurlijk onze opzoekmethodiek. Terwijl vroeger bibliografieën en doorwrochte boomstructuren ons naar de gewenste informatie hielpen – of niet hielpen – durven we dezer dagen wel eens enkele trefwoorden door google te jagen, een methodiek die niet bepaald het monopolie is van academisch geschoolde juristen. En hoe plaatst men de aldus verworven informatie in het algemene kader van een uiteenzetting? Hoe verwijst men ernaar? Allemaal vragen waarmee onze gelukkige voorouders niet te kampen hadden...

Al even vertrouwd, is de vraag naar het bijhouden en terugvinden van informatie in elektronische vorm. Als er één constante bestaat tussen het oude en het nieuwe tijdvak, zal het wel zijn dat het een hondse taak is orde in de chaos te brengen. De beschikbare informatie neemt alsmaar toe, en dus ook de chaos. Daarentegen neemt de stabiliteit van de informatiedragers voortdurend af. Bij elk nieuw computerprogramma rijzen er kleinere of grotere omzettingsproblemen, en wie nog fundamentele informatie op diskettes heeft staan, doet er goed aan die langzamerhand elders op te slaan. In contracten met een langere duurtijd duiken meer en meer clausules op die proberen een mouw te passen aan dit probleem, bijvoorbeeld door geregeld overleg omtrent de materiële houdbaarheidsdatum van de voornaamste documenten die de contractuele relatie beheersen.

En over contracten gesproken: werkt u elk nieuw contract nog uit, vertrekkende van een wit blad? Of maakt u wel eens gebruik van de knip- en plakfuncties van uw computer? Zo ja, hebt u dan ook de indruk dat uw contracten elke keer wat langer worden? Op het eerste gezicht lijkt dat een goede zaak voor de rechtszekerheid, omdat elke hypothese in zo'n contract wordt afgedekt, maar is dat ook werkelijk zo? Komen we niet veeleer tot een vorm van standaardisering van overeenkomsten?

U merkt het, de informatica verandert niet enkel de infrastructuur van het juristenleven, maar grijpt ook terdege in op de inhoud ervan. Vanuit die vaststelling wil de *Vlaamse Juristenvereniging* dieper ingaan op dit tweede niveau van het samenspel tussen recht en informatica. Tijdens een studiedag,

georganiseerd in samenwerking met het Instituut voor Bedrijfsjuristen, wordt de focus gericht op drie elementen van dit complexe vraagstuk.

Willem Debeuckelaere, voorzitter van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer, gaat in op de delicate vraag of alle beschikbare informatie ook mag worden gebruikt, of anders gezegd, welke grenzen het respect voor de persoonlijke levenssfeer oplegt aan ons omgaan met digitale informatie. Marc Taeymans, bedrijfsjurist bij BNP Paribas Fortis, behandelt vervolgens de problematiek van de archivering. Bewaring en vernietiging van documenten wordt meer en meer een onvermijdelijke vraag. De aard van het document bepaalt de duur van de bewaring ervan, waarbij allerhande wettelijke verplichtingen weliswaar een kader scheppen, maar zeker niet alle vragen beantwoorden. Ten slotte spreekt advocaat Johan van den Driessche over het reeds geschetste vraagstuk van de standaardisering van contracten.

U merkt het: achter ogenschijnlijk algemene vragen als de verhouding tussen recht en informatica gaan concrete vragen en moeilijkheden schuil. Pakt u ze, samen met de *Vlaamse Juristenvereniging*, aan?

Frank Judo
Marc Taeymans

Studiedag «Recht en informatica – hoe de computer ons recht verandert» op donderdag 12 mei 2011 in Dendermonde (14-17 u). Een initiatief van de *Vlaamse Juristenvereniging* en het Instituut voor Bedrijfsjuristen. Meer informatie via www.vjv.be.